

Operačný plán

zimnej údržby miestnych komunikácií a chodníkov

Mesta Žilina

2023 – 2024

Ú v o d .

Zimná služba je súhrn organizačných, riadiacich a výkonných činností, ktoré zabezpečujú **zmierňovanie poveternostných vplyvov** na zjazdnosť a schodnosť komunikácií, spôsobených zimnými klimatickými podmienkami, ako aj organizovaný systém informovanosti o stave a zjazdnosti týchto komunikácií.

Základným riadiacim a organizačným dokumentom na zabezpečovanie zimnej služby na miestnych komunikáciách (ďalej MK) v meste Žilina je

Operačný plán zimnej údržby

schválený Mestom Žilina.

Operačný plán zimnej údržby je vypracovaný podľa **Technických podmienok MDPT**, sekcie cestnej dopravy a pozemných komunikácií z roku 2009 o Operačných plánoch a zimnej údržbe pozemných komunikácií Slovenskej republiky v súlade so zákonom č.135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (zákon č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke, ktorý v novelizačnom článku prináša aj zmeny zákona č. 135/1961 Zb. (§ 9, § 12) a § 12 jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/84 Zb.) a vyhlášky FMD č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách, a je taktiež v súlade s VZN mesta Žilina č. 15/2009.

Štáb ZÚMK.**1. ŠTÁB ZIMNEJ SLUŽBY**

Členmi operačného štábu zimnej služby sú zástupcovia organizácií zabezpečujúcich zimnú údržbu ciest a miestnych komunikácií, zástupcovia Mesta Žilina, Okresného riaditeľstva policajného zboru, Mestskej polície, ako i zástupcovia ďalších organizácií súvisiacich s mestom Žilina.

Vedúcim Mestského štábu zimnej služby je poverený pracovník Oddelenia dopravy MsÚ.

Štáb ZÚMK je priamo podriadený primátorovi mesta a Obvodnému operačnému štábu zimnej údržby.

1.1 Zloženie mestského operačného štábu.

<u>Meno a priezvisko</u>	<u>Spoločnosť</u>	<u>Telefón</u>	<u>Mobil</u>
RNDr. Radoslav Vozárik	MsÚ, vedúci oddelenia dopravy predseda OŠ	7063115	0907 912014
Ing. Róbert Hájka	MsÚ, ved.oddelenia dopravy	7063116	0918 457524
Ing. Ivo Dopita	Žilinské komunikácie a. s. gen. riaditeľ	5091511	0903 509065
kpt. Ing. Pavol Mihálek	OR PZ ODI ZA dopravný inžinier	0961403511	
Ing. Milan Hlávka	SC ŽSK Horné Považie riaditeľ	5077233	
Peter Mišejka	MP Žilina náčelník	5621166, 5622357	
Ing. Ján Šimko	DPMŽ prev. riaditeľ	5660111, 5660110	

Organizácia ZÚMK

2.1 SITUAČNÉ STUPNE – PREDPOKLADANÁ SITUÁCIA

2.1.1 BEŽNÉ PODMIENKY

Stav, keď zmiernovanie následkov poveternostných podmienok na zjazdnosť pozemných komunikácií (sneženie, mrznúce mrholenie, odstraňovanie prekážok a pod.) sa darí priebežne zabezpečovať v režime a rozsahu podľa schváleného operačného plánu zimnej služby bez výraznejšieho obmedzenia prevádzky pozemných komunikácií (pri spáde snehu spravidla do 10 cm snehu za 24h).

Zimná údržba v meste sa vykonáva na základe zmluvy, podľa poradia dôležitosti komunikácií vlastnými mechanizačnými prostriedkami a pracovníkmi zaradenými do zimnej služby v zmysle OP (bod 2.5,3.1).

2.1.2 MIMORIADNE PODMIENKY

Stav, kedy nie je možné zabezpečiť odstránenie alebo zmiernenie závad v zjazdnosti spôsobených zhoršenými poveternostnými podmienkami prostriedkami nasadenými v zmysle OP ako pri bežných podmienkach, ani mimo poradia dôležitosti. Jedná sa o zhoršenie počasia vplyvom dlhotrvajúceho sneženia, silným vetrom, celoplošným mrznúcim mrholením , čím sa vytvárajú prekážky ktoré nie je možné obísť a zmiernovanie následkov nie je možné ani so zvýšeným nasadením techniky. Mimoriadne podmienky sú vyhlasované v štyroch situačných stupňoch:

1. stupeň – mimoriadna situácia

Stav, ktorý vzniká pri dlho pretrvávajúcich zrážkach (sneženie, mrznúce mrholenie), pričom sa vytvára stále nová neutlačená vrstva snehu na komunikáciách (spravidla viac ako 10 cm), alebo väčšie množstvo znovu obnovujúcich sa závad v zjazdnosti. Tento stupeň vyhlasuje gen. riaditeľ Žilinských komunikácií a.s. v spolupráci s MsÚ a zimná údržba je zabezpečovaná všetkými vlastnými mechanizačnými prostriedkami a pracovníkmi mimo poradia dôležitosti úsekov MK.

2. stupeň – 1. Stupeň kalamitnej situácie

Stav, kedy sa pri zvýšenom množstve zrážok (spravidla viac ako 20 cm) vytvára vplyvom neutlačenej vrstvy snehu prekážka pre osobné motorové vozidlá , ktorá sťažuje zjazdnosť komunikácií. Druhý stupeň je vyhlasovaný Štábom zimnej údržby , pri ktorom štáb požaduje nasadenie mechanizmov od ďalších subjektov. Mechanizmy sú nasadzované podľa rozhodnutia štábu.

3. stupeň – 2. Stupeň kalamitnej situácie

Stav, kedy z dôvodu neutlačenej vrstvy snehu sa vytvára prekážka pre všetky motorové vozidlá (spravidla viac ako 30 cm) a znížená šírka jazdných pruhov bráni v prejazde. Vyhlasuje sa ako pri druhom stupni.

4. stupeň - Mimoriadna udalosť - stav živelnej pohromy

Stav, kedy dochádza k nežiaducemu uvoľňovaniu kumulovaných energií vplyvom poveternostnej situácie, kedy by mohlo dôjsť k ohrozeniu života ľudí. Vyhlasuje ju primátor mesta Žiliny v prípade, že tento stav nebol vyhlásený Štábom zimnej služby SR, resp. Obvodným úradom, odborom CO. Pri tomto stave Žilinské komunikácie a.s. zabezpečujú úlohy podľa požiadaviek Mestského úradu a štábu CO (v zmysle zákona č. 42/1997 Z.z.).

2.2 RIADENIE ZIMNEJ SLUŽBY

Začiatok zimnej údržby – dispečersko-spravodajská služba v zmysle Technických podmienok MDPT, sekcie cestnej dopravy a pozemných komunikácií z roku 2009 o Operačných plánoch a zimnej údržbe pozemných komunikácií Slovenskej republiky v súlade so zákonom č.135/196 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (zákon č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke) je stanovený na **1.11.2023, ukončenie na 31.3.2024.**

Začiatok a ukončenie dispečersko-spravodajskej služby môže upraviť správca komunikácií – cestný správny orgán (Mesto Žilina) na základe vlastného pozorovania, resp. vývoja a predpovedí počasia, ako aj na základe rozhodnutia Operačného štábu ZÚMK. Následne táto zmena musí byť oznámená písomne, alebo elektronicky v dostatočnom predstihu, t.j. min. 3 pracovné dni vopred .

Začiatok a ukončenie nepretržitej zimnej údržby miestnych komunikácií môže upraviť správca komunikácií – cestný správny orgán (Mesto Žilina) na základe vlastného pozorovania, resp. vývoja a predpovedí počasia, ako aj na základe rozhodnutia Operačného štábu ZÚMK. Táto zmena musí byť oznámená taktiež písomne, alebo e-mailom v dostatočnom predstihu - min. 3 dni vopred.

Táto zmena neovplyvňuje dispečersko-spravodajskú službu. Počas trvania nepretržitej zimnej služby nie je možné túto prerušovať , redukovať alebo inak zasahovať do jej priebehu.

Počas bežného zimného obdobia sú výkonné riadiace vzťahy zimnej služby upravené v dvojstupňovom riadení takto:

- I. stupeň - generálny riaditeľ údržbovej organizácie*
- hlavný dispečer*
- II. stupeň - zmenový dispečer*

2.3 ZODPOVEDNOSŤ ZA ZIMNÚ ÚDRŽBU

V zmysle novely zákona č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke, ktorý v novelizačnom článku prináša aj zmeny v zákone č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (§ 9, § 12) a § 12 jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/84 Zb. zodpovedný za zimnú údržbu je správca a majiteľ komunikácií - Mesto Žilina .

Výkonom zimnej údržby v zmysle Zmluvy o dielo je poverená v meste Žilina akciová spoločnosť Žilinské komunikácie, ktorú zastupuje gen. riaditeľ Ing. Ivo Dopita. Spoločnosť zabezpečuje zimnú údržbu na MK a vybraných úsekoch peších komunikácií v rozsahu tohto schváleného Operačného plánu zimnej údržby, ktorý tvorí súčasť zmluvy.

Gen. riaditeľ zodpovedá za riadenie a výkon zimnej služby v zmysle všeobecnej zodpovednosti.

Za priame riadenie zimnej služby a spravodajskú službu zodpovedá hlavný dispečer.

Za výkon zimnej údržby v zmysle OP zodpovedá službukonajúci zmenový dispečer.

V zmysle platnej legislatívy Žilinské komunikácie a.s. pri výkone zimnej údržby MK zabezpečujú **zmierňovanie** poveternostných vplyvov **na zjazdnosť a schodnosť komunikácií** spôsobených zimnými poveternostnými a klimatickými podmienkami, tj. zabezpečujú v rámci zimnej údržby schodnosť a zjazdnosť MK pre účastníkov cestnej premávky a chodcov, ktorí sú primerane vybavení na jazdu resp. chôdzu po komunikáciách v zimných podmienkach (bod 3.4 OP).

2.4 POŽIADAVKY NA VÝKON ZIMNEJ ÚDRŽBY - ZÚMK

Zmenoví dispečeri sú dostupní počas Zimnej služby podľa rozpisu na dispečingu akciovej spoločnosti Žilinské komunikácie nepretržite 24 hodín denne, **tel.: 041/5091523** .

Službukonajúci dispečer sa vo svojej činnosti riadi OP, pričom rešpektuje príkazy :

- **bežná situácia** – hl. dispečera, gen. riaditeľa spoločnosti
- **v kalamitných situáciách** – rozhodnutia operačného štábu mesta Žiliny

Požiadavky, postrehy a podnety ostatných subjektov - Okresnej , Krajskej a Mestskej polície, Mestského úradu, SAD, HZZ , DZS a pod., ako i občanov mesta, sú evidované na dispečingu a budú realizované, v zmysle schváleného Operačného plánu. Pritom je potrebné brať ohľad tak na okamžité poveternostné ako aj na kapacitné možnosti údržby, s prihliadnutím na bezpečnosť cestnej premávky.

2.5 VLASTNÁ ORGANIZÁCIA VÝKONOV ZÚMK

Zabezpečovanie dispečersko-spravodajskej služby ako i samotných výkonov zimnej služby sa riadi z dispečingu zimnej služby – ŽK a.s., Vysokoškolákov 2, 01008 Žilina.

Telefonický kontakt na dispečing ZÚMK: 041 / 509 15 23

Dispečersko-spravodajská služba bude zahájená 1.11.2023, resp. v zmysle bodu 2.2 OP, nepretržitá služba výkonných pracovníkov začne podľa skutočných poveternostných podmienok na základe vlastného pozorovania resp. rozhodnutia MsÚ.

Zimná služba bude ukončená 31.3.2023, resp. v zmysle bodu 2.2. OP cestným správnym orgánom.

Dispečersko-spravodajská služba predstavuje evidenciu a sledovanie poveternostnej situácie a operatívny výkon, ako aj pohotovosť pracovníkov na pracovisku **v počte dispečer a min. dvaja vodiči** v stálej službe.

Nepretržitá zimná služba predstavuje dispečersko-spravodajskú službu, výkon bežnej údržby a operatívne zásahy pri nasadení potrebného počtu vodičov v zmysle OP a pracovníkov v stálej službe, v prípade zhoršenia poveternostnej situácie sa počet vodičov a pracovníkov navyšuje podľa potreby.

Nástup na odstránenie závad v zjazdnosti a schodnosti je stanovený do 30 min od vzniku, nahlásenia resp. zistenia závady v zjazdnosti na miestnych komunikáciách. Údržba musí byť zabezpečená v stanovených časových limitoch pre jednotlivé okruhy (bod 4.1.2).

V prípade nepriaznivej poveternostnej situácie sa dispečer riadi podľa bodu 2.1.2 OP, časové limity pre jednotlivé poradia sa neuvažujú.

Výkon zimnej služby

3.1 NASADENIE PRACOVNÍKOV DO VÝKONOV ZÚMK

Pracovná zmena pre pracovníkov ŽK a.s., ktorí zabezpečujú vlastné výkony zimnej údržby je stanovená nasledovne:

Pracovníci údržby:

I. zmena (denná): začiatok	7.00 h	ukončenie	19.30 h
II. zmena (nočná): začiatok	19.00 h	ukončenie	7.30 h
Pracovníci na údržbu chodníkov	5.00 h	ukončenie	22.00 h

Dispečeri:

I. zmena (denná): začiatok	7.00 h	ukončenie	19.30 h
II. zmena (nočná): začiatok	19.00 h	ukončenie	7.30 h

Jednotliví pracovníci nastupujú do zmien podľa rozpisu služieb, zároveň je stanovená pre niektorých pracovníkov (doplňujúci výkonní pracovníci, skladoví pracovníci, pracovníci dielni, operatívni dispečeri) domáca pohotovosť. Službukonajúci dispečer je oprávnený v prípade nutnosti povolať príslušných pracovníkov do výkonu podľa okamžitej situácie.

Nasadenie pracovníkov na údržbu v bežných podmienkach :

Základné nasadenie pracovníkov pri bežných podmienkach je stanovené nasledovne:

		Km	Pracovníci Na pracovisku	Pohotovosť doma
Miestne komunikácie I., II., III. poradie	24 hod	257,4	11	3
Chodníky zaradené do údržby	17 hod	157,8	9	7
Spolu:		415,2	20	10

V prípade nepriaznivých poveternostných podmienok, pretrvávajúceho sneženia a podobne, je potrebné počet výkonných pracovníkov zvýšiť tak, aby boli čo možno dodržané časové limity údržby, pohotovosť doma sa ruší.

3.2 DOPRAVNÉ NEHODY

V prípade vzniku dopravnej nehody, ktorej možnou príčinou sa javia nedostatky v zjazdnosti komunikácií zapríčinené zimnou údržbou, je ODI ORPZ SR Žilina povinné prizvať k nehode riadiaceho pracovníka zimnej služby ŽK a.s. cestou službukonajúceho dispečera.

V prípade nehody vlastného vozidla organizácie má túto povinnosť službukonajúci dispečer. Vodič je povinný postupovať v zmysle platných predpisov a zákona o premávke na pozemných komunikáciách a súčasne informovať službukonajúceho dispečera.

Pokiaľ pri nehode došlo k zraneniam, usmrteniu, škode na inom majetku ako vozidlách alebo ak došlo k úniku prev. kvapalín, je podozrenie na požitie alkoholu alebo sa vodiči nevedia dohodnúť na vinníkovi, je vodič cestou službukonajúceho dispečera povinný bezodkladne privolať k nehode dopravnú Políciu.

Zmenový dispečer poznamená v evidencii zimnej služby hlásenie o dopravnej nehode.

Správca MK ani údržbová organizácia nezodpovedá za prípadnú škodu, ak príčinou dopravnej nehody – škodovej udalosti - boli nedostatky v zjazdnosti komunikácie a organizácia preukáže, že nebolo v jej možnostiach tieto odstrániť ani na ne predpísaným spôsobom upozorniť (zákon č. 315/1961 Zb).

3.3 KONTROLA VÝKONU ZÚMK

Kontrola jednotlivých úsekov v zmysle OP je vykonávaná v niekoľkých stupňoch:

Prvý stupeň kontroly – kontrolu vykonávajú priamo pracovníci údržby-vodiči počas výkonu, pri jednotlivých výjazdoch na úseky. Zistené nedostatky nahlásia dispečerovi a zabezpečia ich odstránenie. O takto vykonanej kontrole vedie dispečer záznam v elektronickej podobe - a to v prípade vykonanej údržby úseku ako vykonaný zásah na okruhu, resp. v prípade, že uvedený úsek je bez väd , ako obhliadku príslušného úseku.

Druhý stupeň kontroly – je vykonávaný v prípade ustáleného počasia, kedy nedochádza k pravidelným výjazdom techniky na okruhy. Kontrola sa vykonáva podľa nasledovného harmonogramu :

Komunikácie v poradí dôležitosti	Kontrola úseku
I. poradie	1x / 24 h
II poradie	1x / 48 h
III poradie	1x / 72 h
Chodníky	1x / 48 h
Zastávky MHD	Podľa prísl. okruhu

Tieto kontroly sa vykonávajú spravidla na nebezpečných úsekoch, ktoré dávajú dostatočný obraz o celkovej situácii a zjazdnosti cestnej siete v meste.

O kontrolách sa vedie evidencia v elektronickej podobe.

V prípade zistenia nedostatkov nasleduje po obhliadke alebo počas nej zásah na celom okruhu, resp. jeho časti (podľa potreby) – operatívny zásah.

Tretí stupeň kontroly - vykonávajú operatívni dispečeri, resp. hlavný dispečer zimnej služby podľa potreby s ohľadom na poveternostnú situáciu. Zároveň sa vykonáva kontrola hlásení evidovaných v Knihe hlásení na dispečingu ŽK a.s. a spôsob a čas ich odstránenia. O týchto kontrolách sa vedie záznam v **knihe kontrol**.

Tento stupeň kontroly zimnej služby môžu vykonávať spoločne alebo aj samostatne aj pracovníci MsÚ Žilina oddelenia dopravy a vedenia údržbovej organizácie.

3.4 ZJAZDNOSŤ A SCHODNOSŤ KOMUNIKÁCIÍ

Zjazdnosťou a schodnosťou komunikácií sa rozumie taký stav povrchu komunikácie, aby bola možná bezpečná premávka na komunikáciách a chôdza na chodníkoch pri zvýšenej opatrnosti, s ohľadom na okamžitú poveternostnú situáciu a technicko-stavebný stav komunikácie.

Schodnou komunikáciou pre peších rozumieme taký stav povrchu chodníka, ktorý umožňuje bezpečnú chôdzu po chodníku pri zvýšenej opatrnosti v primeranej zimnej obuvi, pričom je chodec pri súbežných alebo širokých chodníkoch povinný používať chodník upravený, resp. jeho upravenú časť.

Pod zjazdnosťou cestnej komunikácie rozumieme taký stav povrchu vozovky, ktorý umožňuje bezpečnú jazdu technicky spôsobilého vozidla vybaveného na zimnú prevádzku, pričom je vodič dostatočne spôsobilý k vedeniu vozidla v zimnej premávke a súčasne dbá na zvýšenú opatrnosť a rešpektuje okamžité poveternostné a stavebno-technické podmienky a súvisiace okolnosti, ktoré je povinný ako vodič predvídať.

Kašovitá vrstva snehu, ktorá sa vytvára počas hustého sneženia nie je prekážkou v zjazdnosti, pokiaľ je po takejto komunikácii možná jazda za zvýšenej opatrnosti (bod 2.1.2, 4.1.2) primeranou rýchlosťou.

Zabezpečovanie zjazdnosti - zmierňovanie závad v zjazdnosti v zimnom období zahŕňa:

- preventívnu ochranu komunikácií
- odstraňovanie snehu
- odstraňovanie námrazy alebo znižovanie šmyklavosti
- chemický resp. inertný (zdrsňovací) posyp

3.5 MATERIÁLNA PRÍPRAVA

Skládka posypového materiálu je v areáli Žilinských komunikácií a.s. v množstve ktoré :

- inertný materiál – 550 t + dovoz podľa potreby
- chemický materiál – 850 t + dovoz podľa potreby

3.6 NÁKLADY NA ZIMNÚ ÚDRŽBU

Zimná údržba ciest bude vykonávaná v súlade so Zmluvou o dielo, uzatvorenou medzi akciovou spoločnosťou Žilinské komunikácie a Mestom Žilina a v znení následných dodatkov ako aj podľa potrieb Mesta Žilina. Pri štandardných zimných podmienkach vychádzajúc z dlhodobého sledovania poveternostných podmienok v meste Žilina na udržanie komunikácií a plôch v požadovanom stave je potreba realizovať nasledovné výkony:

1. dispečersko-spravodajská služba
2. kontrola komunikácií
3. odstraňovanie snehu
4. posyp komunikácií (inertne, chemicky, resp. mix)
5. odvoz snehu
6. údržba a uvoľňovanie kanalizačných vpustov
7. odstraňovanie namrz. vrstiev
8. pohotovosť na pracovisku a domáca pohotovosť pracovníkov
9. ostatné práce ZÚMK

Tieto položky – činnosti tvoria nákladovú časť zimnej údržby. Fakturácia bude na základe skutočných výkonov, na ktoré je vyčlenená z rozpočtu podľa zmluvy určená čiastka.

Ak dôjde v prípade nepriaznivých poveternostných podmienok počas zimného obdobia k vyčerpaniu uvedenej čiastky, bude Mesto Žilina operatívne riešiť vzniknutú situáciu navýšením rozpočtu resp. iným spôsobom tak, aby nedošlo k ohrozeniu bezpečnosti cestnej premávky a zdravia občanov.

3.7 ODVOZ SNEHU

Odvoz snehu sa bude vykonávať pri nadmernom nahromadení snehu hlavne z oblasti námestia A. Hlinku, ulice Bottovej, Sládkovičovej, Farskej, Pri Rajčianke, Národnej ulice a Mariánskeho námestia ako aj z centrálnej mestskej zóny na pokyn pracovníka MsÚ.

Z ostatných komunikácií sa bude sneh odvážať vo výnimočných prípadoch a to pri zúžení jazdných pruhov vplyvom snehových mantinelov a bariér :

- ***pri jednosmerných komunikáciách.....pod 2,5 m***
- ***pri obojsmerných komunikáciách.....pod 5 m***
- ***pri peších komunikáciách a prechodoch pri vytvorení snehových bariér***

Sneh sa bude vyvážať na skládku určenú Mestským úradom Žilina a to v lokalite na nábřeží rieky Rajčianky na Priemyselnej ulici.

3.8 DENNÍK ZIMNEJ SLUŽBY

Záznam denných výkonov ZÚMK sa vykonáva denne podľa jednotlivých pracovných zmien elektronickou formou. Službukonajúci dispečer je povinný zaznamenávať jednotlivé výkony ZÚMK, časy výjazdov, okruhy, spotrebu materiálu, ako aj hlásenia o zjazdnosti a stave komunikácií a počasia. Po ukončení prísl. zmeny túto uzatvorí pre ďalšie spracovanie. Denník slúži súčasne ako podklad k fakturácii výkonov ZÚMK pre MsÚ Žilina, oddelenie dopravy. Hlásenia z denníka sa predkladajú elektronicky MsÚ Žilina, oddeleniu dopravy v zmysle zmluvy, spravidla do 9.00 h v nasledujúci pracovný deň.

Pripomienky k zjazdnosti sa evidujú v samostatnej **Knihе hlásení** na dispečingu zimnej údržby ŽK a.s., kde je uvedený ako spôsob tak aj a čas odstránenia, resp. iné vykonané opatrenia.

Miestne komunikácie

4.1 CESTNÁ SIEŤ

Žilinské komunikácie, akciová spoločnosť zabezpečujú zimnú údržbu na území mesta Žilina na miestnych komunikáciách, chodníkoch a plochách a taktiež na niektorých ramenách križovatiek MK s cestnou sieťou štátnej správy.

V zmysle CDB SSC (list 2631 A002 – 84) na štátnych cestách na území mesta ako aj na mimoúrovňových križovatkách a ich príľahlých odbočovacích pruhoch a vetvách zabezpečuje zimnú údržbu RSC ŽSK Horné Považie, resp. IVSC Žilina.

4.1.1 Poradie dôležitosti cestných komunikácií

MK mesta Žilina sú rozdelené do troch kategórií – poradí dôležitosti, ktoré sú rozdelené na základe Kritérií nasledovne:

- dopravný význam komunikácie
- intenzita dopravy
- vedenie trás MHD
- územné a poveternostné podmienky, pričom sa prihliada na potreby zásobovania obyvateľstva, zabezpečovanie zdravotnej a požiarnej služby, ako aj iné spoločensky odôvodnené záujmy.

Na základe týchto kritérií sieť MK v celkovej dĺžke **257,4 km** (čo v skutočnosti na prepočet jazdných pruhov dvoj- a štvor-pruhových komunikácií predstavuje výkon údržby 528,3 km) rozdeľujeme na :

I.poradie dôležitosti - komunikácie s premávkou MHD a komunikácie vyššieho dopravného významu v dĺžke siete MK **84,3 km** (190,1 km údržby)

II.poradie dôležitosti - komunikácie nižšieho významu, prevažne vnútroblokové komunikácie mestských sídlisk v dĺžke siete MK **83,7 km** (167,4 km údržby)

III.poradie dôležitosti - vnútroblokové komunikácie príľahlých častí mesta a obcí v celkovej dĺžke siete MK **89,4 km** (cca 170,8 km údržby)

4.1.2 Časové limity pre zabezpečenie zjazdnosti a schodnosti

Pre komunikácie a pešie ťahy platia pre bežné podmienky časové limity na zabezpečenie ich zjazdnosti a schodnosti podľa poradia dôležitosti :

Poradie dôležitosti komunikácií	Časový limit na zabezpečenie zjazdnosti po skončení sneženia alebo pri vzniku poľadovice
I. poradie	do 4 hodín
II. poradie	do 12 hodín
III. poradie	do 18 hodín
Chodníky	do 8 hodín

Údržba a druh posypu podľa poveternostných podmienok.

Údržba MK sa vykonáva v šírke jazdného pruhu, pokiaľ to situácia umožňuje v celej šírke vozovky, u peších komunikácií min. v šírke 1,5 m, resp. podľa šírky chodníka. Údržba sa vykonáva pluhovaním a prípadne s následným posypom. Námraza a šmykľavosť pri neúčinnosti chemického posypu sa zmierňuje inertným - zdršňovacím posypom frakcie 0-4 resp. 4-8, a to nasledovne:

Poradie dôležitosti	Druh posypu v bežných podmienkach	Druh posypu za mimoriadnych podmienok
I., II.	chemický	zmiešaný
III.	bez posypu	inertný
Chodníky	bez posypu / kopce inertný	zmiešaný, inertný

4.1.4. Súpis dopravno nebezpečných miest na MK (dĺžka úseku v m)

Bytčica Na Pažite - výjazd na Rajeckú 2x	2 x 400
Rajecká-Hlinská Križovatka Váhostav	500
J.Fándlyho -nemocnica kopec	200
Vysokoškolákov - Križovatka Tajovského	100
Univerzitná	1250
Rosinská - Matice Slovenskej, Rosinská – Fatranská	200
Košická - Sv.Cyrila a Metoda (Kopec)	400
Na Šefranici - Kopec Jánošíkova	300
Strážov Spojnica Bratisl.-Hričovská (kopec)	50
ulica Centrálna - v záseku (Solinky)	300
Závodie-Hájik Severná prístupová komunikácia	2 200
Hájik - Južná prístupová komunikácia	2 400
Centrum Kálov – OD Tesco (kopec)	220
Solinky Obvodová-okolo. OC MAX	250
Ul. pod Hájom (Prepoj Solinky – Vlčince)	700

Kritické úseky MHD

Vzhľadom k prevádzkovým vlastnostiam trolejbusovej dopravy boli po dohode s DPMŽ určené úseky trolejbusových tratí, ktoré vyžadujú zvýšenú pozornosť:

- križovatka ulíc pri obchodnom dome NAY
- spojnica Vlčince – Solinky
- ul. Tajovského – Vysokoškolákov
- ul. Kálov
- Výjazd na Hájik 2x
- Vlčince – výjazd z Košickej

Uvedené úseky sú vyznačené v mapovej prílohe údržby ZÚMK – **Kritické úseky MHD.**

Tieto úseky budú udržiavané podľa potreby zmiešaným materiálom.

4.1.5. Komunikácie a schody vylúčené zo ZÚMK

- prístupový chodník Kvačalova - Hájik
- Budatín – Závoz (čiastočne)
- chodník Dom techniky-priet'ah-Tajovského
- schody Športová hala-Bôrická cesta
- schody Nešporova ul. – Tajovského (okolo priet'ahu)
- komunikácie pre cyklistov (neplatí pre vybrané úseky v prípade priaznivého počasia)
- chodníky v zastavaných častiach s nízkou frekvenciou dopravy, kde sa dá využiť MK v celkovej dĺžke cca 40 km

4.1.6 Súpis pracovných máp – okruhov. (Mapová príloha cestnej siete, parkov a plôch)

V Mapovej prílohe, ktorá tvorí súčasť OP sú presne a podrobne vyznačené všetky úseky zimnej údržby podľa nasledovných okruhov:

p.č.	okruh	názov okruhu
1.	0.0	Dopravno-nebezpečné miesta
2.	1.1	Vysokoškolákov, Okružná
3.	1.2	Tajovského, Solinky, Hviezdosl.
4.	1.3	Vlčince, Trnové
5.	1.4	Hájik, Bratislavská
6.	1.4	Bánová, Váhostav
7.	1.6	C e n t r u m
8.	1.7	Mojšová Lúčka
9.	2.1	Hlíny V, VI
10.	2.2	Solinky
11.	2.3	Hlíny VII, VIII
12.	2.4	Vlčince II, III
13.	2.5	Vlčince I, IV, PCHZ
14.	2.6	Staré mesto (Nová Žilina)
15.	2.7	Hájik
16.	2.8	Budatín
17.	2.9	Závodie
18.	2.10	Bánová
19.	2.11	Bytčica
20.	2.12	Hlíny I. - IV –vnútrobloky
21.	2.13	Bôrik
22.	3.1	Strážov
23.	3.2	Považský Chlmec
24.	3.3	Brodno
25.	3.4	Vranie
26.	3.5	Trnové
27.	3.6	Rosinky
28.	3.7	Zádubnie
29.	3.8	Zástranie
30.	3.9	Žilinská Lehota
31.	P	Parkoviská centrum
32.	parky	mestské parky
33.	PM	pos.mat-rozloženie
34.	S	schody

4.1.7 Uvoľňovanie kanalizačných vpustov.

V prvom poradí všetky križovatky a trasy MHD, hlavné pešie ťahy, autobusové zastávky. Ostatné MK podľa poradia dôležitosti podľa OP.

4.2 PEŠIE KOMUNIKÁCIE

Na základe novely zákona bol zvýšený rozsah údržby peších komunikácií z cca 56 km na celkovú dĺžku 198,125 km, čo predstavuje 462 tis. m² .

Údržba bude vykonávaná v spolupráci so subdodávateľskými organizáciami podľa Operačného plánu a vypracovaných mapových podkladov peších komunikácií . Chodníky sa budú udržiavať tak, aby bol zabezpečený prístup k jednotlivým objektom (cca 158 km) , časť je zo zimnej údržby vylúčená , časť ponechaná na rekreačné účely.

V prvom poradí podľa vyznačenia v mapovej prílohe sa udržujú hlavné pešie ťahy, následne ostatné chodníky. Pre účely OP sa prístupy napojené na jednotlivé budovy (vchody) nepovažujú za pešie komunikácie. O údržbu vstupov do budov sa starajú správcovia budov.

Vzhľadom na odľahlosť niektorých mestských častí a nízku hustotu peších komunikácií, kde sa dajú bezpečne využiť málo frekventované vozovky pre pohyb chodcov , boli zo zimnej údržby po dohode s mestom Žilina vylúčené tieto MČ a pešie komunikácie v celkovej dĺžke cca 40 km: Zástranie, Zádubnie, Vranie, Brodno, Rosinky, Trnové, Mojšova Lúčka a - chodníky v zastavaných častiach z nízkou frekvenciou dopravy, kde je možné pre peších použiť časť MK .

K peším komunikáciám patria aj príslušné prechody pre chodcov, ich napojenia na komunikácie, autobusové zastávky MHD, a vybrané chodníky v mestských parkoch.

V prípade nadmernej tvorby snehových bariér - mantinelov je potrebné zabezpečiť odvoz snehu aj z peších komunikácií a ich napojení na prechody pre chodcov .

Na údržbu chodníkov vykonávanú v subdodávkach sa nevzťahujú podmienky zmluvy v časti Zimná údržba.

4.2.1. Priestranstvá

1. Priestranstvo Hlinkovo námestie	10 000 m ²
2 Priestranstvo Mar. námestie	8 000 m ²
3. Parkoviská pri MsÚ 2x	1 350 m ²

4.2.2. Nadchody, lávky.

1. Pri bitúnku-Rázusova + schody
2. Vlčince - obchodné centrum
3. Solinky – Centrálna- prístupy k MHD
4. Nešporova ul.

5. Hliny VIII – Rondel
6. Budatín – mosty
7. Vlčince – nadjazd
8. nadchod Váhostav - Rajecká

4.2.3. Podchody – schodiská a rampy

1. Rondel	5. Vlčince – Nanterská
2. Viadukt – momentálne vo výstavbe	6. Kysucká – Budatín (mosty)
3. Podchod ulica Národná na žel. stanicu	7. Rajecká Solinky
4. Cesta Vysokoškolačkov	

4.2.4. Schody

1. Váhostav - Hliny VII	5. Schody OÚ	9. 2x MHD Bernolákova
2. Junior - Hliny VII	6. Farské schody	10. nadchod Váhostav
3. Solinky - Centrálna	7. Vlčince – Nanterská	11. Schodisko Hájik - Závodie
4. Zast. MHD - Vlčince IV.	8. Pri bitúnku – priet'ah	12. schody Hl. IV - Tajovského
		13. schody Colspedia

4.2.5 Údržba autobusových zastávok MHD a priechodov pre chodcov

Údržba zastávok MHD a priechodov pre chodcov sa vykonáva v rámci údržby peších komunikácií (jednotlivých okruhov). Je potrebné zabezpečiť bezpečný nástup a výstup do vozidiel hromadnej dopravy a spriechodniť vstupy na prechody pre chodcov z jednotlivých chodníkov aspoň v minimálnej šírke.

4.2.6 Údržba časti peších komunikácií a schodísk zabezpečujú dodávateľské firmy a aktívni pracovníci MsÚ podľa nasl. rozdelenia :

Centrum	Farská ulica - rampa + schody schody A. Kmeť'a od OÚP schody Nešporova, Tajovského - Hliny IV schody Nešporova-priet'ah,Bernolákova-priet'ah 2x schody a lávka priet'ah (Hliny VIII) schody pri Váhostave, Hliny VII + schody nadchod Schody Junior – Hl. VII Národná ulica dočistenie Stanica Záríečie – prístupová rampa Rampa pri bitúnku ponad priet'ah	Firma - Agát
	Čepiel - schody + chodník Schody Predmestská MsÚ chodník SSP – MsÚ - spojnice príst. Chodník MsÚ + schody 2x	TSMŽ
Hájik	Všetky schodišťa Schodisko Závodie- Hájik	MIPI

4.2.7 Podrobný rozpis pracovných okruhov peších komunikácií

Presné vymedzenie údržby chodníkov je uvedené v nasledovnej tabuľke a v pracovných mapách, ktoré tvoria prílohu OP :

okruh	názov	mapová príloha	km
Ch 1	Bánová	03	3,3
Ch 2	Bôrik	04	11,6
Ch 3	Budatín + Brodno	06	2,8
Ch 4	Bytčica	07	1,8
Ch 5	Centrum I.	08	30,3
Ch 6	Centrum II.	08	5,9
Ch 7	Centrum III	08	3,6
Ch 8	Hájik	09	9,2
Ch 9	Hliny I-IV	10	5,1
Ch 10	Hliny V	10	6,2
Ch 11	Hliny VI	10	4,1
Ch 12	Hliny VII	10	5,6
Ch 13	Hliny VIII	10	3,7
Ch 14	Malá Praha	11	1,9
Ch 15	Považský Chlmec	13	0,8
Ch 16	Solinky	15	16,2
Ch 17	Strážov	16	0,9
Ch 18	Vlčince I, IV	18	9,8
Ch 19	Vlčince II	18	13
Ch 20	Vlčince III+Rosinky	18	16
Ch 21	Závodie	22	6
spolu			157,8

Pešie komunikácie budú udržiavané v rozsahu Operačného plánu zimnej údržby (bod 4.2) nasledovne:

- V prvom slede budú udržiavané chodníky v centre mesta a hlavné pešie ťahy (v mapách vyznačené červene)
- V druhom slede obslužné chodníky v mestských častiach a na sídliskách (vyznačené modro)

Schodnou komunikáciou pre peších rozumieme taký stav povrchu chodníka, ktorý umožňuje chôdzu po chodníku pri zvýšenej opatrnosti v primeranej zimnej obuvi spôsobilému chodcovi, pričom je chodec pri súbežných alebo širokých chodníkoch povinný používať chodník upravený , resp. jeho upravenú časť.

Vzhľadom k tomu, že sa v meste často vyskytujú chodníky susediace s parkoviskom s kolmým státím (prevažne na sídliskách), dochádza k obmedzeniu pohybu mechanizmov po týchto chodníkoch.

Pokiaľ sa bude v prístupe na chodník alebo priamo v chodníku vyskytovať prekážka, nebude chodník z dôvodu možného poškodenia vozidla v danom okruhu prehrnutý, jeho údržba sa vykoná následne v ďalšom zásahu .

Uvedené sa týka všetkých komunikácií v prípade ich blokovania odstavenými dopravnými prostriedkami. O takýchto prekážkach je potrebné informovať cestou dispečera útvar Mestskej Polície.

4.3 Zmluvne zabezpečená údržba.

Z dôvodu operatívneho prístupu údržbových mechanizmov do okrajových častí mesta ako sú Zástranie, Zádubnie, Budatín, Brodno a pod. (III. Poradie dôležitosti komunikácií) bola po dohode s mestom Žilina oddelením dopravy zabezpečená zmluvná údržba vybraných častí tak, aby bol zabezpečený prístup do týchto častí čo možno najskôr .

V prípade nepriaznivých poveternostných podmienok s väčším spádom snehu , budú na zimnej údržbe v meste spolupracovať aj ďalšie zmluvne zabezpečené externé organizácie disponujúce potrebnými mechanizmami (bod. 2.1.2).

Z á v e r

5.1 Dôležité telefonické kontakty

Tiesňová linka	112
RZP	155
HZZ Žilina	150, 112
Polícia	158
Dopravná Polícia	56 206 26, 56 206 27
Mestská Polícia	56 211 66, 159
SC ŽSK	Disp.: 041/5077221, vrátnica: 041/5077255
DPMŽ-disp	5651953

5.2 Záverečné ustanovenie

Zmeny v organizácii Zimnej služby a ZÚMK vyplývajúce z následných legislatívnych úprav, resp. rozhodnutí MOŠ, dopr. komisie, Rady MsÚ alebo Zastupiteľstva mesta Žiliny po schválení Operačného plánu, musia byť dopracované so súhlasom oboch strán písomne, formou doplnku k Operačnému plánu.

.....
 Ing. Dopita Ivo
 Žilinské komunikácie, a.s.
 riaditeľ spoločnosti

.....
 Mgr. Peter Fiabáne
 primátor Mesta Žilina